

21 iulie 2025

Către:

Administrația Prezidențială

Domnului Prim Ministru al României Ilie Bolojan

Domnului Viceprim-ministru Marian Neacșu

Domnului Viceprim-ministru Tánczos Barna

Domnului Viceprim-ministru Liviu-Ionuț Moșteanu

Doamnei Ministru al Afacerilor Externe Oana Silvia-Țoiu

Poziție a societății civile vizând protejarea autonomiei și capacității de funcționare a Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării (CNCD)

Organizațiile semnatare, membre ale Coaliției Anti-Discriminare și ale Platformei RESPECT pentru Drepturi și Libertăți care reunesc împreună peste 100 de grupuri civice și organizații din întreaga țară, sunt active de decenii în domeniul prevenirii și combaterii discriminării. Ne exprimăm îngrijorarea cu privire la posibila comasare între instituțiile Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării (CNCD) și Avocatul Poporului, măsură care ar contraveni standardelor Uniunii Europene cu privire la instituțiile egalității și ar crea o confuzie de competențe care ar slăbi accesul victimelor discriminării la remedii efective.

România, ca stat membru al Uniunii Europene, a înființat această autoritate națională pentru a răspunde obligațiilor imperative rezultate din dispozițiile art. 13 și 15 ale Directivei 2000/43/EC, respectiv art. 17 și 18 din Directiva 2000/78/EC, care prevăd în mod expres obligația înființării unui organism național independent în domeniul nediscriminării. Conform legii, doar CNCD are acest mandat jurisdicțional, emitând sancțiuni cu caracter obligatoriu aplicabile atât persoanelor, cât și instituțiilor, în timp ce Avocatul Poporului apără drepturile și libertățile persoanelor fizice prin mediere și recomandări adresate instituțiilor statului, fără forță executorie. Comasarea ar diminua statutul și vizibilitatea instituției în raport cu victimele discriminării și ar slăbi încrederea acestora în eficacitatea mecanismului care le apără drepturile și care se bazează pe emiterea de către CNCD a unor sancțiuni juridice eficiente, proporționale și disuasive.

Restrângerea atribuțiilor CNCD, inevitabilă prin comasare, ar reprezenta un regres în prevenirea și combaterii discriminării și ar afecta statutul și rolul acestei instituții strategice considerată model în Uniunea Europeană tocmai prin atribuția de a da sancțiuni administrative, cât și prin colaborarea cu societatea civilă și implicarea în dezbateri publice necesare pentru a combate prejudecățile care alimentează actele de discriminare. Comasarea cu o instituție de tipul Avocatului Poporului, cu un mandat foarte larg și general în domeniul tuturor drepturilor

omului, va reduce la minim prevenirea și combaterea discriminării, într-un moment dificil în care instituția egalității CNCD trebuie mai degrabă întărită pentru a preveni și combate creșterea radicalismului și naționalismului extremist din România. S-ar încălca astfel Directivele 2000/43/EC și 2000/78/EC care prevăd combaterea discriminării atât pe verticală (în relațiile dintre stat și cetățean), cât și pe orizontală (între privați - de exemplu între o firmă privată care prestează servicii și un client). Avocatul Poporului nu are competențe potrivit legii sale de organizare și funcționare să intervină în conflictele dintre persoane private, ci exclusiv în relațiile dintre autoritățile publice și cetățean.

Solicităm cu fermitate ca orice decizie a Guvernului României privind modificarea structurii instituționale a CNCD să fie luată exclusiv după consultări ample și reale cu societatea civilă, cu experți în drepturile omului și cu organisme internaționale relevante în domeniul combaterii discriminării.

Organizații semnatare:

Agencia de Dezvoltare Comunitară „Împreună”

Centrul FILIA

ALEG-Asociația pentru Libertate și Egalitate de Gen

ECPI-Centrul Euroregional pentru Inițiative Publice

ARAS-Asociația Română Anti-SIDA

Platforma Civică ARESEL

Asociația ACCEPT

SECS-Societatea de Educație Contraceptivă și Sexuală

Asociația Identity. Education

Fundația Tineri pentru Tineri

CPE-Centrul Parteneriat pentru Egalitate

ActiveWatch

Societatea Academică din România

Asociația Sexul vs.Barza

Asociația ARK Oradea

Persoană de contact: Florin Buhuceanu – 0728530729